

VĂN BẢN 2. HANG ÉN (2 tiết) (Hà My)

HOẠT ĐỘNG 1: Khởi động – Trước khi đọc

Mục tiêu:

- Cảm nhận được những ấn tượng ban đầu về hang Én qua việc xem đoạn phim tư liệu.
- Khơi gợi hứng thú của học sinh để tiếp nhận bài học.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<ul style="list-style-type: none"> – Cho HS xem clip giới thiệu hang Én. (https://youtu.be/k57SOiz-bUs) – Cho HS nêu cảm nhận sau khi xem clip. – Cho HS đọc nhan đề, nêu phán đoán khi đọc nhan đề “Hang Én” và quan sát hình ảnh chim én. – Hướng dẫn HS tìm địa danh gắn liền với các loài vật, loài hoa. – Dẫn dắt vào bài. 	<ul style="list-style-type: none"> – HS xem clip. – HS nêu cảm nhận. – HS phát biểu ý kiến. – HS tìm các địa danh khác. 	<ul style="list-style-type: none"> – Nêu được cảm nhận sau khi xem clip: đường tới hang Én, vẻ đẹp của hang Én, sự thích thú của du khách,... – Nêu được: Tên hang Én gắn với tên loài chim. – Tìm được một số địa danh khác như suối cá thần (Thanh Hoá), hang Dơi (Đồng Nai), chùa Dơi (Sóc Trăng),...

HOẠT ĐỘNG 2: Đọc văn bản

Mục tiêu:

- Nhận biết chiến lược đọc VB.
- Đọc đúng ngữ điệu từng đoạn.
- Hiểu nghĩa các từ ngữ khó và tìm hiểu một số thông tin khoa học, lịch sử liên quan đến hang Én.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>1. Đọc văn bản</p> <ul style="list-style-type: none"> – Yêu cầu HS xác định chiến lược đọc. 	<ul style="list-style-type: none"> – HS nêu chiến lược đọc. 	<ul style="list-style-type: none"> – Xác định được chiến lược đọc: <i>theo dõi</i>.

<ul style="list-style-type: none"> - GV hướng dẫn ngữ điệu đọc từng đoạn. - Cho HS đọc nối tiếp đoạn. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS theo dõi ngữ điệu đọc từng đoạn của bạn và góp ý, nhận xét. - HS đọc nối tiếp đoạn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Đọc đúng ngữ điệu phù hợp với nội dung từng đoạn: + Đoạn 1, 2, 3: sôi nổi, hào hứng. + Đoạn 4: tự hào. + Các đoạn còn lại: say sưa, sôi nổi.
<p>2. Tìm hiểu chung về tác phẩm</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hướng dẫn HS tìm hiểu một số thông tin về hang Én. - GV cho HS xem thêm một số hình ảnh về hang Én. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS đọc chú thích về Hang Én (chân trang 114). - HS bổ sung thông tin khác về hang Én. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nêu được một số thông tin về hang Én dựa vào chú giải chân trang và bổ sung được các thông tin khác như: + <i>Nếu không đi bằng trực thăng, du khách muốn đến hang Én phải đi bộ băng rừng với nhiều dốc cao, đá tai mèo,... mất khoảng 4 tiếng.</i> + <i>Có sức khoẻ mới thám hiểm hang Én được vì phải vượt qua gần 22 km đường bộ.</i> + <i>Phải có người hướng dẫn, hỗ trợ đi cùng.</i>
<p>3. Tìm hiểu nghĩa các từ ngữ khó</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cho HS tìm hiểu nghĩa của các từ ngữ khó: <i>tờ-réc-king, hồ điệp, ra ràng,...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - HS giải thích nghĩa từ ngữ dựa vào chú giải chân trang. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hiểu được nghĩa các từ ngữ khó.

HOẠT ĐỘNG 3: Khám phá văn bản

Mục tiêu:

- Nhận biết được hình thức ghi chép, cách kể sự việc, người kể chuyện ngôi thứ nhất trong bài kí.
- Nhận biết được vẻ đẹp nguyên sơ của thiên nhiên vùng lõi Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng. Vẻ đẹp đó khiến con người vừa ngỡ ngàng, vừa thán phục, nó đánh thức bản tính tự nhiên, khát vọng hoà đồng với tự nhiên của con người.
- Nhận biết được tình cảm, cảm xúc của người viết thể hiện qua ngôn ngữ VB, cụ thể: cách dùng biện pháp tu từ, cách tạo dựng không gian nghệ thuật, việc sử dụng các chi tiết miêu tả,...

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>1. Tìm hiểu hành trình khám phá hang Én</p> <p>– GV hướng dẫn HS tìm hiểu về nhân vật “tôi”.</p> <p>– Tổ chức cho HS hoạt động nhóm, tìm hiểu hành trình khám phá hang Én.</p> <p>– Nhận xét, đánh giá.</p> <p>2. Tìm hiểu sự sống ở hang Én</p> <p>– Hướng dẫn HS tìm hiểu sự sống của đá.</p>	<p>– HS đọc câu hỏi 1, SGK tr.117.</p> <p>– HS xác định nhân vật “tôi” là ai.</p> <p>– HS làm việc nhóm 4:</p> <p>+ Phác hoạ sơ đồ hành trình khám phá hang Én của “tôi”.</p> <p>+ Vẽ hình minh hoạ đặc điểm địa hình, cây cối, loài vật trên đường đến hang Én.</p> <p>+ Nêu cảm nhận về rừng nguyên sinh.</p> <p>– Đại diện nhóm trình bày, các nhóm khác bổ sung, góp ý.</p> <p>– HS tìm từ ngữ, hình ảnh miêu tả sự sống của đá ở hang Én.</p>	<p>– Xác định được nhân vật “tôi” là người kể chuyện, cũng chính là tác giả bài kí.</p> <p>– Sơ đồ khái quát hành trình khám phá hang Én: <i>Dốc Ba Giàn → Thung lũng Rào Thương → Đến Hang Én → Vào trong hang → Vòng ra sau hang Én.</i></p> <p>– Vẽ được vào sơ đồ các hình ảnh minh hoạ:</p> <p>+ Dốc Ba Giàn: cổ thụ, tầm gửi, phong lan, sên, vắt, chim chóc,...</p> <p>+ Thung lũng Rào Thương: suối (đá cuội, cá), thảm cỏ, cây cối lúp xúp, đàn bướm đủ màu,...</p> <p>– Cảm nhận được vẻ đẹp của rừng nguyên sinh: phong phú, sinh động. Cảnh vật được miêu tả thấm đẫm niềm háo hức, say mê, ngạc nhiên, bất ngờ của tác giả. Thiên nhiên hoang sơ, xa lạ, đầy hiểm trở và thử thách mà cũng gần gũi, bao dung, hấp dẫn.</p> <p>– Tìm được thông tin về sự sống của đá:</p>

<p>– Hướng dẫn HS tìm hiểu cuộc sống của loài én.</p> <p>– Cho HS nhận xét sự sống ở hang Én.</p>	<p>– HS tìm từ ngữ, hình ảnh về cuộc sống của loài én và giải thích lí do én chưa biết sợ người.</p> <p>– HS đánh giá, nhận xét về sự sống ở hang Én.</p>	<p>+ <i>Sỏi, đá bào nhẵn tạo nên bãi tắm thiên nhiên ở hang chính...</i></p> <p>+ <i>Dài đá san hô sau hang...</i></p> <p>+ <i>Măng đá, nhũ đá, ngọc động,...</i></p> <p>– Tìm được thông tin về cuộc sống của loài én:</p> <p>+ <i>Ngàn vạn con chim én cư ngụ và chưa biết sợ người.</i></p> <p>+ <i>Thoải mái sống cuộc đời của chúng, không để ý đến du khách.</i></p> <p>+ <i>Én bố, én mẹ, én anh chị, én thiếu niên,...</i></p> <p>+ <i>Én sa xuống bàn ăn, thản nhiên đi lại quanh lều...</i></p> <p>– Đánh giá, nhận xét được:</p> <p>+ Đá là vật vô tri nhưng chúng đều có sự sống, sinh thành, biến hoá qua chiều dài lịch sử địa chất..</p> <p>+ Con người và loài vật từ thưở sơ khai sống hoà hợp, là bạn hữu.</p> <p>+ Những tín hiệu của tự nhiên trở nên có hồn, thân thiết, gần gũi với con người, cho con người cảm nhận chiều sâu của lịch sử, chạm đến cội nguồn sự sống trên hành tinh.</p> <p>– Tìm được hình ảnh: <i>Hang Én – cái tổ Mẹ Thiên Nhiên ban tặng con người,...</i></p>
<p>3. Nhận xét tình cảm, thái độ của con người với tự nhiên</p> <p>– Hướng dẫn HS tìm hình ảnh thể hiện sự trân trọng, biết ơn và tình yêu của con người với tự nhiên.</p>	<p>– HS đọc câu hỏi 4, SGK tr.117.</p> <p>– Tìm hình ảnh được nói tới.</p>	

<p>– Hướng dẫn HS phân tích hình ảnh, từ ngữ, biện pháp tu từ.</p>	<p>– Nhận xét cách viết hoa, dùng từ, hình ảnh, biện pháp nghệ thuật.</p>	<p>– Tìm được các chi tiết kể về hoạt động của tác giả khi sống trong hang Én: + Ngồi bệt trên cát ngắm khoảng sông trước mặt, bầu trời đầy sao, nghe tiếng chim líu ríu,... + Nửa đêm thức dậy, vẫn nghe tiếng chim chiu chít, tiếng nước chảy,... + Năm giờ sáng thức dậy ngắm ánh nắng ban mai vàng rực, chân trần chạy quanh sông, vục nước rửa mặt, hít căng lồng ngực không khí mát lành,...</p>
<p>4. Phân tích hành trình trở về với thiên nhiên của con người</p> <p>– Hướng dẫn HS tìm hiểu cuộc sống của du khách trong hang Én.</p>	<p>– HS đọc câu hỏi 4, SGK tr.117. – HS tìm chi tiết kể về hoạt động của tác giả khi sống trong hang Én.</p>	<p>– Chỉ rõ cuộc sống ở hang Én: không điện, không tiện nghi, dùng ánh sáng tự nhiên, nước sông,...</p> <p>– Phát hiện được tâm trạng của tác giả: + Chậm rãi ngắm nhìn và suy tư về đá. + Hoà đồng với chim én. + Chiêm ngưỡng vẻ đẹp thiên nhiên.</p>
<p>– Hướng dẫn HS đối chiếu, so sánh với cuộc sống hằng ngày và phát hiện ra tâm trạng của tác giả.</p>	<p>– HS suy nghĩ, trả lời các câu hỏi: + Nêu tiện nghi sinh hoạt trong cuộc sống hằng ngày của em. + Chỉ ra sự khác biệt với cuộc sống ở hang Én. + Phát hiện tâm trạng tác giả khi sống trong hang Én.</p>	<p>– Hoà mình với thiên nhiên. – Đánh giá được cách cảm nhận và ứng xử với tự nhiên của tác giả:</p>
<p>– Cho HS trao đổi về câu hỏi 6, SGK tr.117: đánh giá cách cảm nhận và ứng xử với tự nhiên của tác giả.</p>	<p>– HS nêu ý kiến về cách cảm nhận và ứng xử với tự nhiên của tác giả.</p>	<p>+ Yêu thích, ngưỡng vọng, kết giao với tự nhiên, cảm thấy được sống an nhiên trong cái “tổ” của “Mẹ Thiên Nhiên”.</p>

<p>– Cho HS trao đổi câu hỏi 7, SGK tr.117: đánh giá hành trình chinh phục hang Én.</p>	<p>– HS nêu ý kiến đánh giá hành trình chinh phục hang Én.</p>	<p>+ Cách tác giả cảm nhận về cuộc sống hoang dã không làm cho người đọc khiếp sợ tự nhiên, trái lại, được truyền thêm niềm vui sống, tình yêu với tự nhiên. – Đánh giá được: đây là hành trình về với tự nhiên, cho con người mở rộng tầm mắt với những trải nghiệm thú vị khi được sống cùng thiên nhiên hoang sơ, vừa là thử thách đối với sức khoẻ và kĩ năng sinh tồn của con người. → Thiên nhiên là người mẹ vừa nuôi dưỡng vừa dạy dỗ con người. Đây là điều mà hành trình khám phá hang Én đã đánh thức ở con người.</p>
---	--	---

HOẠT ĐỘNG 4: Viết kết nối với đọc

Mục tiêu: Vận dụng hiểu biết từ VB đọc để viết đoạn văn nêu cảm nhận về hang Én.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>1. Viết đoạn văn – Hướng dẫn HS xác định yêu cầu viết. – Cho HS viết bài. 2. Đọc bài viết và nhận xét, đánh giá – Yêu cầu HS đọc bài. – Nhận xét, đánh giá.</p>	<p>– HS nêu ý kiến về nội dung viết. – Lựa chọn nội dung viết. – HS thực hành viết bài. – HS đọc bài viết của mình. – Soi chiếu vào tiêu chí đánh giá. – HS khác nhận xét, góp ý.</p>	<p>– Xác định được nội dung bài viết, có thể lựa chọn: + Mối quan hệ giữa con người và tự nhiên, con người cần biết sống hoà hợp với thiên nhiên, biết bảo vệ môi trường. + Sự kì diệu của tạo hoá, ước mơ chinh phục những cảnh quan thiên nhiên kì thú. – Viết được đoạn văn theo yêu cầu, tiếp thu nhận xét, góp ý về bài viết.</p>